

Oběť našeho života

Hošťálková 30. 4. 2017

Písně: 213, 675, 473, 474, 686

Čtení Písma: ev. Jana 21, 15 - 25

Text kázání: ev. Jana 21, 18 - 19a

Milí bratři a sestry,

tato předpověď zmrtvýchvstalého Pána o Petrově budoucí mučednické smrti je zvláštní. Zvláštní je už jen v tom, že je včleněna do rozhovoru, ve kterém zazní veliké vyznání lásky; a zároveň tu není místo pro radost z tohoto vyznání, protože na ně hned padne stín smrti. Pán Ježíš se Petra třikrát ptá na jedno a totéž: „**Šimone, synu Janův, miluješ mne?**“. A Petr třikrát po sobě stále stejně odpovídá: „**Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád**“. Zdá se ale, jakoby právě toto slovo o Petrově mučednické smrti, bylo jakýmsi završením vyznávané lásky: „**Amen, říkám ti: když jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodil jsi, kam jsi chtěl; ale až zestárneš, vztáhneš ruce a jiný tě přepáše a povede, kam nechceš. To řekl, aby mu naznačil, jakou smrtí oslaví Boha.**“

O lásce se jistě mluví a medituje snadno, lehce se láska vyznává a slibuje. Přejde ale čas, kdy to Petr bude muset potvrdit a dokázat pevným postojem a obětí svého vlastního života pro Ježíše Krista. Je to určitě velmi vysoká cena a daň lásky, kterou tady po něm Kristus žádá. Ale Petr mu přece již dříve tuto cenu sám nabídl, když se ve svém vyznání rozhorlil: „**Pane, svůj život za tebe položím**“ (J 13,37).

Není to všecko ale jen Petrova osobní věc. Myslím, že je tady nějak všeobecně naznačeno, že pravá láska si vždycky žádá oběti. A Pán Ježíš - když mluvil sám o sobě - to řekl velmi jasně: „**Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele. Vy jste moji přátelé**“ (J 15,13). Následování Krista, služba Kristu a tomu, co před nás postavil - jeho Království, to není jen zisk, krásné prožitky, samá radost, ale jistě také sebezapírání a sebeobětování. A Pán Ježíš chce, aby si to Petr dobře uvědomil, když s takovou samozřejmostí vyznává: „**Pane, ty víš, že tě mám rád**“; a spolu s ním si to má uvědomit každý, kdo se vydává na cestu s Kristem a za Kristem.

Mluvíme často o tom, že v křesťanství už není místo pro obětní řád, že oběť jako taková je zrušena, protože Kristus je jejich završením - On je, jednou provždy, obětí dostatečnou. My lidé už k ní nemáme co přidat. Jistěže, je to tak. Jenže ve skutečnosti není pravda, že v křesťanství není pro oběť místo. Právě naopak, křesťanství povýšilo oběť na nejvyšší možnou míru: „**Vybízím vás pro Boží milosrdenství**“, říká apoštol „**přinášejte sami sebe (svá těla) jako živou, svatou, Bohu milou oběť; to ať je vaše pravá bohoslužba**“ (Ř 12,1).

Jestliže Kristus vydal sám sebe a položil - jako oběť - svůj život za nás, pak naší odpovědí má být, že se mu budeme my dávat celým svým srdcem, celou svou bytostí. Pán Bůh nepotřebuje krev obětních zvířat, ani žádnou jinou oběť, kterou mu přinášel starozákonní člověk, ale dělá si nárok právě na mé a tvé srdce. Jestli má a

smí křestan něco obětovat, pak tedy sám sebe. To dává oběti zcela jiný smysl a význam. Touto obětí nemusí být až sama mučednická smrt - to je krajnost, maximum. Víme samozřejmě i to, že byli a jsou takoví svědci a vyznavači Ježíše Krista - celými dějinami se táhne tento řetěz - kteří daň lásky a věrnosti Kristu v této nejvyšší míře zaplatili.

Z Ježíšova slova Petrovi - „**jiný tě přepáše a povede, kam nechceš**“ - je jasné, že je to něco, čemu se každý brání. Patří k naší přirozenosti, že se člověk brání jít cestou sebeoběti, třebaže nemusí jít právě o tu oběť nejvyšší. Všecko, co s obětí souvisí, je člověku proti mysli. Jen těžko chápeme, že bychom měli pro Krista přinášet oběti - něco si odříct, utrpět nějakou újmu. Jak málo stačilo ještě v nedávné době, aby se lidé své víry zříkali. Nejspíš i proto je naše křesťanství všelijak mdlé, že nejsme ochotni a neumíme přinášet oběti. Ano, můžeme mluvit o obětech peněz a času, ale to ještě není nic proti takovým obětem, které člověka nějak zraňují a bolí. Teprve to je skutečná oběť, co mne bolí, co mne zasahuje na citlivém místě. A proti tomu se v člověku staví všechny síly. Je to prostě vždy něco, co si nepřeji.

Je to příliš nesnadná cesta. A člověk už je takový, že si chce všechno ulehčit, že chce raději jít cestu pohodlnou. Jenže křesťanství, které člověka nic nestojí, je křesťanství laciné, neplodné; nemůže na tomto světě obstát. Jenom tam, kde je opravdovost, důslednost, láska, ochota k obětem, tam jsou skuteční Kristovi následovníci. K lacinému křesťanství poví oslavený Kristus (Zj 3,15): „**Nejsi studený ani horký,... protože jsi vlažný vyvrhnu tě ze svých úst**“. Láska, která není schopna oběti, láskou není. O mateřské lásce se říká, že by skočila pro dítě i do ohně. Nemůže-li bez oběti existovat mateřská, rodičovská, manželská láska, jak by bez ní mohla být láska, která nás váže přímo ke Kristu.

K velkému křesťanskému zápasu tedy patří i to, že člověk nakonec dělá to, co by sám od sebe nikdy nedělal, do čeho se mu nechce, ale o čem přesto ví, že to Kristus od něj žádá a očekává. A tak k podstatě křesťanské víry patří, že na sebe umí brát riziko, a pravé požehnání nevidí v tom, co člověku slibuje pohodlí, nejsnadnější řešení a nejschůdnější cestu, ale v tom co se naopak zdá být těžší a nesnadnější. Tam ukrývá Bůh to nejcennější a své největší požehnání.

Ale z Petrových úst slyšíme ještě něco, co se nám zdá jako falešný tón: „**Petr se otočil a uviděl za sebou jít učedníka, kterého Ježíš miloval... Když ho Petr uviděl, řekl Ježíšovi: „Pane, co bude s ním?“ Ježíš mu řekl: „Jestliže chce, aby tu zůstal, dokud nepřijdu, co je ti po tom? Ty mne následuj.**“

Dobře Petrovi rozumíme. Jeho dotaz je ale také doložením toho, jak dobře sledujeme lidi kolem sebe, a jak se v nás přitom často ozývá závist. Petr zde takovýma očima hledí na Jana a protestuje: „**Jak je možné, že on má nějaké výsady? Proč on nemusí jít cestou, na jejímž konci mne nejspíš čeká mučednická smrt? Jaká je to na světě spravedlnost, když se jednomu měří tak a druhému jinak?**“ Jedním takovým charakteristickým znakem pro oběť nebo těžkou cestu, je také to, že se člověk ohlíží po druhých - jak se rozhodují oni, jak si zařizují své životy, jak se jim daří. Kolik právě odsud pochází zlé krve, nepřátelství. Ani Petr od toho nebyl oproštěn a tak si vyšlápl na Ježíše. Ale Ježíš mu na to jasně a rozhodně odpovídá: „**Co je ti po tom?**“.

Podle církve římsko-katolické, je Petr Kristovým náměstkem na zemi, a po Petrovi pak všichni ostatní nositelé papežského úřadu. Ale zde vidíme, jak Ježíš vykazuje Petra do jeho mezí: **„Co je ti po tom? Nemáš žádné právo předepisovat mi, co bych měl a co bych neměl. Nemáš žádné oprávnění plést se do mých záměrů“**. Kdo si dělá nárok na zastupování Krista na tomto světě, tomu má jít především o poslušnost Krista, o naplňování jeho vůle. Vždyť všechno zlé má svůj počátek tam, kde chce člověk s Bohem spolurozhodovat, radit mu a předepisovat, a také tam, kde se člověk začne kolem sebe dívat závistivými očima.

Petr tak neochvějně sliboval svému Pánu lásku, a za malý okamžik z něj opět promluvil ten starý Šimon, kterému znovu šlo o prosazení vlastní vůle. Stejně jako tehdy, když Kristu rozmlouval jeho kříž: **„Odstup to od tebe, Pane, to se ti nemůže stát!“** (Mt 16,22). Ano, tak je to s námi lidmi. Hned jsme na výšinách víry a v krátké chvíli můžeme stát ve vzpouře vůči Bohu. Nemáme skutečně na co být pyšní. Stále znovu jsme odkazováni na Kristovu milost. Ani Petr nebyl žádnou výjimkou. Vyznáváme lásku, ale pořád znovu se projevujeme jako lidé lásky ne příliš velké. Nechce se nám jít cestou, na kterou nás Kristus volá. Zdá se nám těžko stravitelné, že pro každého může být tato cesta jiná. Měříme své těžkosti úspěchem a radostmi druhých lidí, a plní nás to závistí a zatrpklostí. Dostáváme se tak do sporu s Bohem, zdá se nám, že spravedlnost není ani u něj - jednomu je dáno nést kříž těžký a druhý prožívá pravý opak. Ale: **„co je ti po tom“**, že Bůh má pro každého připraveno něco jiného? Petr měl Boha oslavit mučednickou smrtí a Jan délkou a pracovitostí svého života.

Ale ani Jan neměl na růžích ustláno. Stál ve službě Petrovi po boku, několikrát s ním byl i ve vězení. Podle tradice nakonec odešel do Efezu, kde vychoval několik věrných žáků - Kristových vyznavačů. Prožil určitou dobu ve vyhnanství na ostrově Patmos. Jeroným - jeden z církevních otců - o něm později vyprávěl, že apoštol Jan tak sešel stářím (dožil se snad více než sta let), že nakonec prý nebyl schopen pohybu ani souvislejší řeči. Nechával se do shromáždění nosit, a přítomné prý vždy zdravil jen jednou větou: **„Děti, milujte se navzájem“**. Na dotaz, proč stále opakuje totéž, odpověděl: **„Je to příkaz Pána, a jestliže je ten skutečně dodržován, úplně to stačí.“**

Jeden tedy měl oslavit Krista svou bezmocí v sevření mučednickou smrtí, druhý v bezmoci svého stáří a tou stále znovu opakovanou větou: **„Děti, milujte se navzájem“**. Také o každém z nás platí: **„Jiný tě přepáše a povede, kam nechceš“**. Jde jen o to, aby to byla cesta Boží - k Boží cti a slávě a nám k záchraně, spasení.

Amen.